

VBP Dagkirurgi, pre- og postoperativt

D22788

 Utgave:
4.01

 Gjelder fra:
02.07.2024

Side 1 av 5

FUNKSJONSOMRÅDER (FO)

1.	Kommunikasjon/sanser	5.	Eliminasjon	9.	Seksualitet/reproduksjon
2.	Kunnskap/utvikling/psykisk	6.	Hud/vev/sår	10.	Sosialt/planlegging av utskriving
3.	Åndedrett/sirkulasjon	7.	Aktivitet/funksjonsstatus	11.	Åndelig/kulturelt/livsstil
4.	Ernæring/væske/elektrolyttbalanse	8.	Smarter/søvn/hvile/velvære	12.	Annet/legedelegerte aktiviteter

FO	Nanda nr	Sykepleiediagnoser	
2	*	Motivert for økt kunnskap - relatert til pre- og postoperativ informasjon	
3	00024	Ineffektiv vevsperfusjon (Nyre, hjerne, hjerte/lunge, mage/tarm, øye, perifert) - relatert til: (spesifiser)	
8	00132	Akutt smerte - relatert til operativt inngrep: (spesifiser)	
8	00134	Kvalme - relatert til: (spesifiser)	
3	00027	Hypovolemi - relatert til postoperativ blødning	
FO	Mål		
2	Er trygg, ivaretatt og tilfredsstillende informert om pre- og postoperativt forløp		
3	Er stabil respiratorisk og sirkulatorisk		
8	Er optimalt smertelindret		
3	Blødning er stoppet		
5	Urineliminasjon er normalisert		
10	Reiser hjem samme dag		
FO	NIC nr.	Sykepleietiltak og -forordninger	Frekvens/tid
2	5610	Undervisning: Preoperativt - Informere om dagkirurgisk forløp	
12	2930	Forberede til kirurgisk inngrep - Utføre hårfjerning. Følg prosedyre: Preoperativ - Hårfjerning, områder - Utføre preoperative forberedelser – følg prosedyre: Preoperativ - Forberedelser, elektive pasienter	S forordn
12	2300	Administrere legemidler - Adm. premedikasjon, observere virkning/bivirkning – etter avdelingens prosedyre - Adm. antibiotika	S forordn S forordn
3	2440	Vedlikehold av venøs tilgang - følg prosedyre: - VAR: Perifert venekateter (PVK): innleggelse - VAR: Perifert venekateter (PVK): skylling - VAR: Perifert venekateter (PVK): skylling - VAR: Perifert venekateter (PVK): fjerning	
3	6680	Overvåke vitale tegn - Følg prosedyre: NEWS2 - Ansvar og gjennomføring	
8	1400	Behandling ved smerte	

		- Kartlegge lokalitet, intensitet, type	
		- Måle VAS	
		- Adm. smertestillende, observere virkning/bivirkning	S forordn
8	1450	Behandling av kvalme	
		- Adm. kvalmestillende, observere virkning/bivirkning	S forordn
3	4028	Redusere blødning: Sår	
		- Observere blødning fra operasjonssår	
		- Observere vaginal tampong	
		- Komprimere bandasje	
		- Begrense aktivitet: (spesifiser)	
		- Heve blødende ekstremitet: (spesifiser)	
		- Skifte bandasje, følg VAR-prosedyre:	
		- VAR: Stell av rene kirurgiske sår	
5	0590	Håndtering av urineliminasjonen	
		- Overvåke spontan vannlatning	
		- Måle resturin med blærescanning	
		- Observere urin (lukt, farge, mengde, hyppighet)	
5	0582	Kateterisering av urinveier: Intermitterende - følg prosedyre:	
		- VAR: Engangs urinkateter: steril intermitterende kateterisering (SIK): kvinne	S forordn
		- VAR: Engangs urinkateter: steril intermitterende kateterisering (SIK): mann	S forordn
10	7370	Planlegge utskrivelse	
		- Klargjøre pasient for hjemreise - etter avdelingens prosedyre	
		- Sikre at all informasjon er gitt	
		- Sende med relevant skriftlig informasjon: (spesifiser)	
		- Sørge for hjelpemidler: (spesifiser)	

Interne referanser

SI/15.06-05	KDS - NANDA- diagnoser med definisjoner sortert på funksjonsområder
SI/15.06-06	KDS - NIC- tiltak sortert på funksjonsområder
SI/17.27-09	Preoperativ - Forberedelser, elektive pasienter
SI/17.27-10	Preoperativ - Hårfjerning, områder
SI/17.27-17	NEWS2 - Ansvar og gjennomføring
SI/17.34-01	Engangs urinkateter: steril intermitterende kateterisering (SIK): kvinne
SI/17.34-03	Engangs urinkateter: steril intermitterende kateterisering (SIK): mann
SI/17.34-01	Stell av rene kirurgiske sår
SI/17.34-01	Perifert venekateter (PVK): innleggelse
SI/17.34-02	Perifert venekateter (PVK): skylling
SI/17.34-03	Perifert venekateter (PVK): stell
SI/17.34-04	Perifert venekateter (PVK): fjerning

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	<p>Overordnede mål for VP: VBP-ens overordnede mål er å sikre god praksis i forbindelse med den pre- og postoperative sykepleie som gis til pasienter som er til dagkirurgisk behandling. Den inkluderer å sette riktig sykepleiediagnose, velge helsefremmende mål og tiltak med forordninger, i henhold til sykepleieprosessen som problemløsende metode. Denne metoden synliggjør planlegging, utførelse og evaluering av sykepleie. Bruk av VBP-en skal gi større grad av kontinuitet og lik sykepleie, uavhengig av lokalisasjon og personell som utøver sykepleie til pasienten.</p>
2	<p>Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Pasienter som er til dagkirurgisk behandling, pre- og postoperativ fase</p>
3	<p>Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en:</p> <p>Faglig gjennomgang 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jan Morten Hammersgård, avdelingssykepleier, dagkirurgisk avdeling, Elverum, Sykehuset Innlandet. • Veileder, før- og etterarbeid: Line Stad Støverud, rådgiver, Avd. Kvalitet og pasientsikkerhet, Stab Helse, Sykehuset Innlandet <p>Revidering 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jan Morten Hammersgård, avdelingssykepleier, dagkirurgisk avdeling, Elverum, Sykehuset Innlandet. • Veileder i prosessen: Randi Bing, rådgiver, avdeling Kvalitet og pasientsikkerhet, Stab Helse, Sykehuset Innlandet. <p>Det er fjernet et punkt om gipsing, og linket til prosedyrer er oppdatert.</p> <p>Opprinnelig versjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bente Reidun Sandvold, sykepleier, Dagkirurgisk avd., Tynset, Sykehuset Innlandet HF
INVOLVERING AV INTERESSETER	
4	<p>Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Utarbeidelse av VBP <i>Dagkirurgi, pre- og postoperativ sykepleie</i> bygger blant annet på tilbakemeldinger prosjektgruppens medlemmer har fått fra pasientene, sykepleietjenestens erfaringer og litteratur/dokumentasjon på pasientopplevelser.</p>
METODISK NØYAKTIGHET	
5	<p>Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget:</p> <p>Opprinnelig versjon: Ved innhenting av kunnskap er det søkt i forhold til NANDA 00132 Akutt smerte – relatert til operativt inngrep, med tilhørende NIC med forordninger: 2300 Administrere legemidler</p> <p>Følgende søkeord vi har benyttet: postoperative pain Søket er utført av Bente Reidun Sandvold</p> <p>Det er gjort søk i utvalgte databaser (se punkt 9) i følgende prioritert rekkefølge:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Overordnede fagprosedyrer 2. UpToDate, BMJ: Best Practice

	<p>3. The Cochrane Library, McMaster: Kvalitetsvurderte systematiske oversikter, Helsebibliotekets retningslinjer: Norske retningslinjer/GIN, Norsk elektronisk legehåndbok (NEL)</p> <p>4. Johanna Briggs: Best practice sheets</p>
	<p>Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er:</p> <p>Opprinnelig versjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valg av databaser • Ved innhenting av kunnskap til VBP-er, benyttes Haynes-pyramiden, som i SI er fremstilt grafisk som et «egg». En leter fra toppen og nedover i den grafiske fremstillingen, inntil svar på spørsmålene er funnet. <p>I praksis gir dette følgende rekkefølge:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Overordnede fagprosedyrer 2. UpToDate, BMJ: Best Practice 3. The Cochrane Library, McMaster: Kvalitetsvurderte systematiske oversikter, Helsebibliotekets retningslinjer: Norske retningslinjer/GIN, Norsk elektronisk legehåndbok (NEL) 4. Johanna Briggs: Best practice sheets <ul style="list-style-type: none"> • Det er også mulighet for å innhente referanser fra databaser som står i parentes, hvis disse er vurdert som pålitelige og det ikke forekommer treff i prioriterte databaser (1-4) • Minimumskrav til kunnskapsbaserte VBP i SI: Foreta databasesøk ut fra aktuelle NIC m/forordninger, som er tilknyttet minimum 1 NANDA-diagnose. • Referansene skal ikke være eldre enn 5 år • I tillegg følges retningslinjene jfr. KDS - Brukerveileder - Veiledende behandlingsplan; utarbeidelse, revidering og kunnskapsbasering: <ul style="list-style-type: none"> - Klassifikasjonssystemene NANDA og NIC. - Relevante prosedyrer (i forhold til sykepleiefaglig problemstilling): Overordnede godkjente sykehusprosedyrer og sykepleieprosedyrer - Relevant, pålitelig faglitteratur hentet fra elektroniske kilder.
6	
7	Det fremgår tydelig hvordan anbefalingene henger sammen med kunnskapsgrunnlaget:
8	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget:
9	<p>VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted):</p> <p>Opprinnelig versjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EDS ved VBP forvaltning v/Helene Sundmoen Bjerkestrand • Sykepleiefaglig gruppe SI, Dagkirurgi • Medisinsk fagråd – Kirurgi: Kar, ortopedi, gastro, uro, mammae/endokrinkirurgi. • Viseadministrerende direktør i SI, som godkjenner.
ANSVAR	
10	Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er: Faglig gjennomgang hvert 3. år.